

Ministeri Lepän ajankohtaiskatsaus

Metsäneuvoston kokous 25.9.2019

Uusi metsäneuvosto

- Tervetuloa: tämä on elokuussa nimitetyn metsäneuvoston ensimmäinen kokous
- Metsäneuvosto on tärkeä yhteistyöfoorumi metsiin liittyvän julkisen hallinnon ja yksityisen sektorin välillä. Metsäneuvostossa ovat edustettuina keskeiset metsien hoitoon ja käyttöön liittyvät organisaatiot.
- Tauon jälkeen mukaan ovat tulleet liikenne- ja viestintäministeriö sekä Suomen luonnonsuojeluliitto.
- On tärkeää, että kaikki ovat mukana, sillä yhteistyön kautta saadaan eri tavoitteita sovitettua parhaiten yhteen. Yhteistyöllä saadaan aikaan enemmän.
- Metsäneuvoston rooli on keskeinen helmikuussa päivitetyn Kansallisen metsästrategian toteuttamisessa. Päivityksessä keskityttiin toimenpiteiden päivittämiseen.
- Priorisoiduista toimenpiteistä (= strategisista hankkeista) on muodostettu hankesalkku. On tärkeää, että se toteutetaan kokonaisuutena. Vain siten voidaan edistää kaikkien kestävyden osa-alueiden tasapainoista toteutumista, ns. kokonaiskestävyyttä.
- Metsästrategian hankesalkun ja hallitusohjelman toimeenpanot sopivat hyvin yhteen.
- Hallitusohjelman mukaan esimerkiksi:
 - o Laaditaan kokonaisvaltainen maankäyttösektorin ilmasto-ohjelma osana ilmasto- ja energiapolitiikan suunnittelujärjestelmän kokonaisuutta. Ohjelman toimenpiteisiin kuuluvat mm.
 - metsien hoidosta, kasvukyvystä ja terveydestä huolehtiminen
 - metsityksen edistäminen
 - metsäkadon vähentäminen
 - keinot soiden ja turvemaiden päästöjen vähentämiseen
 - suometsien ilmastokestävä hoito.
 - o Hiilinielujen ja -varastojen vahvistamiseksi em. toimenpiteiden lisäksi
 - kehitetään ohjauskeinoja
 - edistetään monipuolisia metsien kasvatus- ja käsittelytapoja
 - arvioidaan ja päivitetään metsänhoidon suosituksia
 - arvioidaan metsälain toimivuus
 - uudistetaan kestävä metsätalouden rahoitusjärjestelmä
 - päivitetään metsähallituksen omistajapoliittiset linjaukset
 - edistetään korkean jalostusarvon ja pitkään hiiltä varastoivien puutuotteiden tutkimusta ja tuotekehitystä sekä sivuvirtojen kestävä hyödyntämistä.
 - o Luonnon monimuotoisuuden heikkenemisen pysäyttämiseksi mm.
 - jatketaan METSO-ohjelmaa ja korotetaan sen rahoitusta
 - vähennetään Metsähallituksen luontokohteiden korjausvelkaa ja parannetaan luontomatkailun harjoittamisen edellytyksiä
 - edistetään talousmetsien luonnonhoitoa
 - edistetään luonto- ja ympäristökasvatusta
- Hallitusohjelmassa on paljon muutakin metsästrategian toimeenpanoon liittyvää eri hallinnonaloilla: muun muassa TEM:n hallinnonalalla bio- ja kiertotalouden edistäminen ja matkailun kehittämisohjelma, YM:llä puurakentamisen edistäminen ja LVM:llä infrahankkeiden toteuttaminen.

- Metsästrategian hankekokonaisuudesta keskustellaan myöhemmin kokouksessa tarkemmin.

Kehysriihi

- Kehysriihessä hallitus päätti esittää eduskunnalle lisärahoitusta moniin metsästrategian toimeenpanoa tukeviin kokonaisuuksiin.
- MMM:n hallinnonalalla tässä yhteydessä mainittakoon seuraavat:
 - o MMM koordinoi maankäyttösektorin ilmasto-ohjelmaa. Varsinaista ilmasto-ohjelmaa aletaan nyt suunnitella ja näillä näkymin sen on tarkoitus valmistua vuoden 2021 loppuun mennessä. Ilmastotoimenpiteet aloitetaan kuitenkin jo heti ensi vuonna. Monet näistä hankkeista ovat myös Metsästrategian hankkeita.
 - o Maankäyttösektorin ilmastotoimenpiteisiin ja ilmasto-ohjelmaan on esitetty koko hallituskaudelle yhteensä 100 miljoonan euron rahoitusta, joka jakautuu sekä pysyvään että investointityyppiseen kertarahoitukseen.
 - o MMM:n hallinnonalalle hallitus esittää METSO-rahoitukseen pysyvää kahden miljoonan euron tasokorotusta (pois lukien yksi vuosi, jolloin käytettävissä on hieman vähemmän lisärahoitusta). Yhteensä MMM:n METSO-toimenpiteisiin olisi siis käytettävissä nyt seitsemän miljoonaa euroa vuosittain, josta yksi miljoona suunnattaisiin luonnonhoitohankkeisiin. Tällä tasolla MMM ei tule saavuttamaan METSO-ohjelman tavoitteita vuoteen 2025 mennessä.
 - o Metsähallituksen luontopalveluille hallitus esittää yhteensä kolmen miljoonan euron lisärahoitusta virkistyskäyttöä tukevien rakenteiden korjausvelan vähentämiseksi.
 - o Kosteikoiden rahoitukseen hallitus esittää lisärahoitusta yhteensä 6 miljoonaa euroa vuosille 2020-21. Kosteikot palvelevat sekä monimuotoisuuden että riistatalouden kehittämistä.

EU-puheenjohtakauden metsäasiat

- Heinäkuun alussa pidettiin biotalouskonferenssi Helsingissä yhteistyössä komission kanssa. Tilaisuus sujui erinomaisesti ja osallistuminen oli hyvällä tasolla. Erittäin hyviä alustuksia ja hyvää keskustelua. Eritoten jäi mieleeni ...
- Syyskuun alussa pidettiin metsäpäällikkökokous Helsingissä, jonka itse avasin. Osallistuminen oli erittäin hyvä – vain muutama jäsenmaa jätti tulematta – ja saimme tapahtumasta paljon kehuja. Kokouksen teemoina olivat paitsi tietysti oman metsäsektorimme esittely, niin myös EU:n metsästrategian tulevaisuus ja Euroopan metsäsopimusneuvottelut. Kokousta lisäksi päästiin tutustumaan modernin, kansainvälisen metsäteollisuusyrityksen toimintaan UPM:n vieraina. Lisäksi käytiin Bioruukissa ja päästiin metsäänkin perehtymään suunnittelujärjestelmiin ja metsätalouden menetelmiin. Moni metsäneuvostonkin jäsentaho osallistui järjestelyihin; lämmin kiitos siitä! Uskoakseni olemme hienosti osoittaneet, kuinka Suomessa yhdessä hoidetaan asioita.
- PJ-kauden metsäasioista olen päättänyt nostaa lokakuussa neuvostokäsittelyyn kaksikin eri asiaa:
 - o Ensinnäkin EU:n metsästrategian tulevaisuuden, sekä komission heinäkuussa julkaiseman maailman metsiä koskevan tiedonannon. EU:n metsästrategiahan on Suomen pitkäaikainen prioriteetti, ja haluamme varmistaa, että sen uudistaminen vuoden 2020 jälkeiselle ajalle etenee uuden komission toimesta. Neuvostokäsittelyn jälkeen järjestää aiheesta vielä erillisen työpajan Brysselissä.
 - o Toisena asiana on maailman metsiä koskeva tiedonanto, joka on erittäin merkittävä aloite, ja Suomen PJ-kaudella tavoitteenamme on laatia sitä koskevat neuvoston päätelmät, eli muodostaa neuvoston näkemys aiheesta. Otsikoissa viime viikkoina olleet Brasilian

metsäpalot eivät suoraan liity aiheeseen, sillä metsätiedonannossa hahmotellaan EU:n toimia pitkäjänteisesti, mutta toki Etelä-Amerikan tilanne lisää asian näkyvyyttä ja korostaa tarvetta toimia.

- Lisäksi mainittakoon, että osana alkuviikosta pidettyä epävirallista EU:n maatalousministerikokousta tutustutin kollegoitani Suomen metsiin ja metsätalouteen. Kävimme ...
- Mainittakoon vielä, että Euroopan metsäsopimusneuvottelutkin ovat aktiivisessa vaiheessa. Kuluvan syksyn aikana käydään virkamiesten kesken epävirallisia neuvotteluja varsinaisten neuvottelujen käynnistämistä uudelleen, tällä kertaa YK:n Euroopan talouskomissio UNECE:n alla, viiden vuoden tauon jälkeen. Me Euroopan metsäministerit olemme tähän maaliskuussa antaneet mandaatin. Suomella on neuvotteluissa merkittävä rooli, sillä PJ-maa johtaa valmistelua EU:n piirissä ja puhuu neuvotteluissa EU:n jäsenmaiden puolesta. Toivomme, että neuvottelut käydään ripeästi, eli nyt selvitetään onko edellytyksiä Euroopan metsäsopimukselle vai ei. Asiaa ei suinkaan haluta jättää roikkumaan vuosikausiksi.
- Näiden mainitsemieni asioiden lisäksi tietysti neuvoston työryhmätasolla virkamiestemme johdolla käsitellään lukuisia muitakin metsäasioita, mutta tässä tärkeimmät.